

INSTITUTI I KURRIKULËS DHE I TRAJNIMIT

**PROGRAMET E KURRIKULËS ME ZGJEDHJE TË DETYRUAR
TË GJIMNAZIT**

FUSHA: TEKNOLOGJIA

**LËNDA: TEKNOLOGJI E INFORMACIONIT DHE KOMUNIKIMIT
(TIK)**

KODI: 9.2.11.Z

**PROGRAMI I LËNDËS TEKNOLOGJI E INFORMACIONIT DHE
KOMUNIKIMIT**

PËR KLASËN E 11^{të}

TIRANË, JANAR 2010

Njohuritë e përdorimit të kompjuterit dhe programeve aplikative të informatikës sot janë domosdoshmëri në çdo fushë të jetës dhe baza për një punësim të ardhshëm. Kjo lëndë me zgjedhje të detyruar do t'u sigurojë nxënësve mundësinë të fitojnë njohuri të reja në fushën e informatikës dhe të thellojnë njohuritë e fituara. Nxënësit do aftësohen për të punuar me një program mjaft të njohur për të krijuar gazeta, fletëpalosje, certifikata, bizznes card etj siç është programi Microsoft Publisher, linja e 2-të do synon ti fus më në brendësi të fushës së programimit duke zhvilluar njohuritë e tyre dhe duke u praktikuar me ushtrime në një gjuhë programimi, në fund të kësaj lënde nxënësit do të njihen dhe me ndikimet e Internet avantazhet e teknologjive të reja siç janë wireless dhe voip (voice over ip) dhe disa masa që duhen marrë për mbrojtjen nga elementët e dëmshëm të rrjeteve kompjuterik.

Kurrikula e avancuar është me 3 linja dhe do t'u sigurojë nxënësve mundësinë që të thelohen dhe zgjerojnë njohuritë e tyre në tre drejtime, të përdorin programin Microsoft Publisher, të përdorin gjuhën e programimit C++, dhe të njihen me ndikimin e Internetit dhe kompjuterit në shoqëri.

1. SYNIMI I LËNDËS

Lënda e informatikës në gjimnaz synon që nxënës/i,-ja:

- të sigurojë njohuritë kryesore të nevojshme për të përdorur programin Microsoft Publisher, i cili është një program i thjeshtë dhe praktik për krijimin e materialeve si gazeta, fletëpalosje, webpage etj;
- të sigurojë njohuritë kryesore të nevojshme për të përdorur gjuhën e programimit duke mësuar algoritmet, duke i kthyer ato në sintaksën e gjuhës C++, të ekzekutojë programet, të kuptojë gabimet e kompilimit dhe të njihet me mundësitë e shumta që ofron kjo gjuhë programimi;
- të zgjerojë njohuritë për ndikimin e internetit dhe teknologjive të tij në shoqëri dhe disa koncepte mbi rregullat e përdorimit të Internetit dhe mbrojtjes nga rreziqet.

2. OBJEKTIVA TË PËRGJITHSHËM

Në fund të këtij programi nxënës/i,-ja:

- të përdorë gjuhën e programimit C++;
- të përdorë programin Microsoft Publisher;
- të kuptojë ndikimin e Internetit, të drejta dhe kufizime të përdorimit të tij, disa teknologji siç janë wireless dhe voip dhe avantazhet e tyre.

3. OBJEKTIVA SIPAS LINJAVE

36 javë x 1 orë = 36 orë

Linja 1: Microsoft Publisher

Përshkrimi i linjës: Microsoft Publisher është një program desktop publikimi i cili shërben për realizimin profesional dhe shpejt të gazetave, njoftimeve, faqe webi, broshura, katalogë, fletëpalosje, kartolina, ftesa, letra përshëndetëse, karta biznesi, kartëvizita, zarfe, logo, certifikata, kalendarë etj. të cilat mund të printohen ose të përdoren si publikime.

Numri i orëve: 10

Linja	Objektiva
Microsoft Publisher	Në fund të programit nxënës/i,-ja: - të dallojë menutë kryesore të programit Publisher;- të realizojë njoftime, gazeta, faqe webi, broshura, katalogë, fletëpalosje, kartolina, ftesa, letra përshëndetëse, karta biznesi, kartëvizita, zarfe, logo, certifikata, kalendar, etj, të cilat mund të printohen ose të përdoren si publikime;- të përdor template të gatshme të programit Microsoft Publisher.

Linja 2: Programimi C++

Përshkrimi i linjës: Programimi është baza e formimit informatik. Ai mundëson zgjidhjen sa më profesionale të problemeve nëpërmjet kompjuterit. Në këtë linjë nxënësit do të zhvillojnë logjikën e programimit duke përdorur strategjitë dhe teknikat bazë të tij, dhe më pas do ti ekzekutojnë ato në gjuhën e programimit C++. Nxënësit do të njihen me konceptet iterative. Instruksionet e zgjedhjes if, else, switch, case. Instruksionet ciklike të tipit do, for, while. Do njihen me stringjet dhe veprimet mbi to. Nxënësit do përdorin funksionet e tipit void dhe ato me parametër. Të gjitha këto koncepte duhet të jenë me shembujt përkatës në gjuhën e programimit C++.

Numri i orëve: 14

Linja	Objektiva

Programimi C++	Në fund të programit nxënës/i,-ja: - të dallojë instruksionet bazë të gjuhës C++; - të realizojë programe të strukturuar duke përdorur funksionet; - të kompilojë dhe të zbulojë gabimet sintaksore si dhe ato runtime; - të krijojë algortima ciklikë dhe të përdor instruksionet e ciklit.

Linja 3: Ndikimi i kompjuterit dhe internetit në shoqëri

Përshkrimi i linjës: Në këtë linjë nxënësit marrin njohuri dhe aftësi që kanë të bëjnë me: Roli i kompjuterit dhe internetit në fusha të ndryshme të zhvillimit shoqëror e teknologjik. Specializimet e ndryshme për personat që studiojnë Informatikën, ndarja e profesionit të Informatikanit sipas llojit të punës që bën. Roli i kompjuterit dhe internetit për zhvillimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Përparësitë e teknologjisë VOIP dhe avantazhet e saj. Përdorimi dhe shfrytëzimi me efektivitet i kompjuterit dhe internetit, garanci për kualifikim dhe vetëkualifikim të vazhdueshëm, të të gjitha kategorive shoqërore. Mbrojtja e komponentëve hardware dhe software dhe mirëmbajtja e tyre. Sigurimi i të dhënave, procedurat dhe strategjitë e arkivimit të të dhënave. Të dallojë faqet e sigurta https. Njohja me termin Phishing. Identifikimi i informacionit personal dhe përdorimi i fjalëkalimeve. Identifikimi i mundësive të limitimit të aksesit në Internet. Mbrojtja e kompjuterit nëpërmjet firewall dhe rrjetit nga viruset dhe llojet e ndryshme të rreziqeve, nga programet e rezikëshme, nga ndërhyrjet e paautorizuara. Limitimi i aksesit në internet. Regullat e mbrojtjes së informacionit. Çështjet ligjore dhe etike të krijimit dhe përdorimit të informacionit online. Faktorët që mund të dëmtojnë komponentët hardware dhe software të kompjuterit. Problemet që krijohen nga mugesat e mirëmbajtjes së komponentëve hardware dhe software të kompjuterit. Librat interaktivë.

Orët e sugjeruara: 12

Linja	Objektiva
Ndikimi i kompjuterit dhe Internetit në shoqëri	Në fund të programit nxënës/i,-ja: - të shpjegojë rëndësinë dhe rolin e kompjuterit dhe internetit në zhvillimet e sotme të teknologjisë dhe informimit; - të njohë specializimet e ndryshme për personat që studiojnë Informatikën; - të mbrojë kompjuterit nga hyrjet e jashtme të paautorizuara dhe nga viruset; - të kuptojë lidhjen remote desktop connection dhe avantazhet e saj; - të kuptojë termin VOIP (voice over ip) dhe avantazhet

	e kësaj teknologjie; - të dijë të konfigurujë një router wireless dhe të vendosë passwordin për aksesin e rrjetit wireless; - të mbrojë informacionin nga shumfishimi, kopjimi i palejuar - të njohë termin copyright, certifikatat nënshkrimet dixhitale; - të mësojë problemet dhe reziqet që kërcënojnë rrjetat kompjuterikë; - të dallojë viruset, trojan horses, worm, spyware, malware; - të kuptojë mënyra të reja të transmetimi të informacionit sic janë wireless dhe karakteristikat e saj.

Shënim1: Temat praktike në libër duhet të kenë ushtrime në formën e punës praktike të cilat lidhen me zbatimin e njohurive të përvetësuara gjatë orës së mësimi.

Shënim2: Libri duhet të përfshijë një ose më shumë projekte që mundësojnë nxënësin të aplikojë njohuritë e përvetësuara për këtë linjë.

- **Punët praktike të çdo teme mësimore dhe projektet të hidhen në një CD.**
- **Ilustrimet kur të jenë në anglisht të jenë të shoqëruar në kllapa me përkthimin përkatës.**

1. KËRKESAT E LËNDËS TIK NDAJ LËNDËVE TË TJERA

TIK	Matematika
Paraqitja e numrave në Excel – Klasa 11	Nxënës/i,-ja: ● të përdorë numrat realë; ● të përdorë numrat shkencorë.
Access & Excel Përgatitja e raportit.& Filtrimi i të dhënave. – Klasa 11	● të zbatojë konceptet e mesatares, përqindjes.
TIK	Anglisht
Për të gjitha linjat	A- Above, add, alignment, angle, apply, arrow head, ascending, auto text. B- Background, blank documents, bold, borders, box,

	break, browse, buttons. C-Callout, categories, cells, change, character, clipart, close, color, columns, continuous, copy, create, folder, shortcut, custom, size, cut. D-date, default, define, delete, descending, description, details, dictionary, different, display, drawing, drop. E-edit, ellipse, envelope, equal, equation, even, exit F-favorites, file, fill, folder, font, foreground, format, formatting, formula, frame, freeform. G-Gallery, Gap, general, grid, gridlines, gutter, H-header and footer, hide I-ignore, index and tables, insert, italic L-Landscape, large Icons, layout, length, line, link to file, list, look in, look in favorites, look up. M-make, map, margin, math, menu, merge, mirror margin N-name, new, next, none, number format, numbers O-objects, odd, open orientation. P-page, page layout, page setup, paint, paint brush, paste, patterns, picture, portrait, preview, print, properties. R-read only, rectangle, rename, replace, round corners, rows. S-save, save as, save as type, search, subfolders, select, select all, send to, settings, shadow, shortcut, show, size, sort, sort by, sorting, spacing, spelling, split, standard, style, suggestions T- table, text, text box, then by, time, toolbars, tools, type U- undo, up one level, V-view

5. KËRKESA PËR ZBATIMIN E PROGRAMIT

Ky program është një dokument zyrtar, pjesë e tërësisë së dokumenteve zyrtare për lëndën e TIK-ut në gjimnaz. Dokumentet e tjera kryesore janë korniza kurrikulare e gjimnazit dhe standardet e fushës kurrikulare, ku kjo lëndë bën pjesë. Hartimi i programit është mbështetur si te korniza kurrikulare ashtu edhe te standardet e fushës.

Për të siguruar përdorimin sa më të mirë të programit është e vlefshme njohja me dokumentet e lartpërmenduar.

Te korniza kurrikulare vëmendje e veçantë i duhet kushtuar:

- Synimeve të përgjithshme të kurrikulës së gjimnazit.
- Synimeve të linjave ndër-kurrikulare.
- Vlerësimin të nxënësve me notë.
- Parimeve të mësimdhënies/mësimnxënies.

Në mënyrë që tërësia e dokumenteve zyrtare (korniza kurrikulare, standardet e fushës së të nxënësve dhe programi lëndor) të zbatohen më së miri në dobi të nxënësve, përdoruesit e tyre duhet të njohin thellë programet lëndore të lëndës së informatikës për klasat paraardhëse dhe klasat pasardhëse.

Gjithashtu, përdoruesve të këtij programi u lind nevoja të njohin standardet e të gjitha fushave të tjera të të nxënësve dhe të gjitha programet lëndore të të njëjtit vit.

Zbatimi i këtij programi kërkon që kurrikula e Informatikës të vendosë theksin në rrugën dhe procedurat e veprimit shkencor me objektet mësimore, që metodat verbale të përdorura gjerësisht sot, të zëvendësohen me përdorim të metodave shkencore. Kurrikula e Informatikës duhet t'i nxisë nxënësve të jenë aktivë dhe të marrin përgjegjësi për të mësuarit e tyre; të përdorë strategji dhe teknika mësimore që nxitin ndërveprimin, pjesëmarrjen mësimore dhe mbështetin kërkimin informatikë të nxënësve.

Zbatimi i programit duhet të bëhet duke respektuar parimet e barazisë gjinore, etnike, kulturore, racore, fetare.

Objektivat e programit

Objektivat e programit janë për të gjithë nxënësve dhe janë detyrim për përdoruesit e programit. Kjo do të thotë se të gjithë nxënësve duhet t'u jepet mundësia që të nxënë çka përshkruhet tek objektivat. Realizimi i objektivave në tema, kapituj, njësi dhe renditja e tyre është zgjedhje e lirë e zbatuesit të programit.

Një objektiv përmbushet në nivele të ndryshme nga nxënës të ndryshëm.

Mësuesi dhe autorët e materialeve mësimore duhet të mbulojnë të gjithë gamën e niveleve të nxënësve.

Orët mësimore

Programi i Informatikës me zgjedhje për klasën 11te të gjimnazit është strukturuar në 3 linja që vijnë njëra pas tjetrës, por kjo nuk do të thotë se mësimdhënia/mësimnxënia duhet të zhvillohet në këtë renditje gjatë vitit shkollor.

Sasia e orëve mësimore për secilën linjë është rekomanduese. Përdoruesit e programit duhet të respektojnë sasinë e orëve vjetore të lëndës, kurse janë të lirë të ndryshojnë me 10% (shtesë ose pakësim) orët e rekomanduara për secilën linjë.

Domethënë, mësuesi mund të vendosë të përparojë më ngadalë kur vë re se nxënësit e tij hasin vështirësi të veçanta në përmbushjen e objektivave të kapitullit, por mund të ecë më shpejt kur nxënësit e tij demonstrojnë një përvetësim të kënaqshëm.

Përpunimi i njohurive

Përpunimi i njohurive përmban:

- Përsëritjen brenda një kapitulli të njohurive-bazë të tij (skicimi i hartës së koncepteve, shkrimi i një relacioni, prezantimi apo përpilimi i një posteri për objektet e rëndësishme mësimore etj.);
- Testimin e njohurive-bazë;
- Integrimin e njohurive të reja të një kapitulli me njohuritë e kapitujve paraardhës;
- Integrimin e njohurive të reja me njohuritë e lëndëve të tjera. (Ndonëse këto integritime do të përshkojnë zhvillimin e çdo ore mësimore, gjatë përpunimit i duhet kushtuar kohë e posaçme p.sh., për realizim projektesh ndërkurrikulare të propozuara ose jo në program.);
- Përsëritjen vjetore (Pavarësisht nga ndarja në linja ose në kapituj, lënda duhet parë si një e tërë.);
- Testimin vjetor (nuk është i detyruar);
- Realizimin e veprimtarive të ndryshme kërkimore eksperimentale;
- Realizimin e projekteve lëndore, eseve, detyrave të ndryshme kërkimore.

Për realizimin cilësor të programit të informatikës është e domosdoshme që çdo shkollë:

- të ketë laboratorin e informatikës me një numër të mjaftueshëm kompjuterash, printer, skaner, videokamer, e pajisje të tjera të mundshme për tu siguruar;
- të sigurojë mirëmbajtjen e pajisjeve të laboratorit dhe pasurimin e tij të vazhdueshëm;
- çdo laborator të ketë lidhje me internet;
- të sigurojë trajnimin e nevojshëm dhe të vazhdueshëm të personelit mësimor;
- mundësisht të realizojë lidhet në rrjet të kompjuterave në çdo laborator;
- të sigurojë softë mësimore, multimediale etj.

6. VLERËSIMI

Vlerësimi i nxënësit përshkon gjithë procesin mësimor dhe shërben për përmirësimin e këtij procesi. Vlerësimi i nxënësit nuk ka për qëllim të vetëm vendosjen e notës dhe as nuk përfundon me vendosjen e saj. Vlerësimi mbështetet tërësisht në objektivat programin lëndor dhe mësuesi nuk ka të drejtë të vlerësojë nxënësit për ato objektiva të arritjes që nuk përshkruhen në program. Objektiv i vlerësimit nuk janë vetëm

njohuritë dhe aftësitë por edhe qëndrimet e nxënësve, si qëndrimet etiko-sociale në përgjithësi dhe ato të bashkëpunimit me të tjerët, në veçanti.

Mësuesi zhvillon vetë e bashkë me nxënësit zhvillojnë një larmi mënyrash vlerësimi. Vlerësimi mund të bëhet:

- individual ose në grup;
- në orën e mësimit;
- me teste në përfundim linjash, semestrale dhe përfundimtare;
- përmes detyrave ose angazhimeve individuale të nxënësve (detyra praktike, projekte, risi etj.)

Në punime të nxënësve me grupe të vogla, mësuesi parashtron peshën e vlerësimit me notë të grupit në tërësi dhe të secilit nxënës në veçanti.

Mësuesi nuk e ka të detyrueshëm vlerësimin me notë të nxënësve në çdo orë mësimore dhe të vendosë nota në regjistër për secilën orë mësimore. Si rregull, nxënësit dhe mësuesit duhet lirshëm të bashkëbisedojnë si partnerë rreth përvetësimit të njohurive të fituara të orëve të kaluara dhe mirëkryerjes së detyrave. Herë pas here mësuesi duhet të vlerësojë me notë duke ua bërë të qartë nxënësve që në fillim qëllimin e vlerësimit dhe kriteret e tij.

Një formë e parashtrimit me shkrim nga nxënësit është provimi përfundimtar.

Portofoli i nxënësit, si një mundësi vlerësimi e vetëvlerësimi, është një koleksion i punimeve të tij përgjatë vitit shkollor për një lëndë të caktuar. Ai mund të përmbajë provime me shkrim, prezantime, detyra tematike, projekte kurrikulare, fotografi e produkte të veprimtarive kurrikulare. Përzgjedhjet për portofolin bëhen nga nxënësit, mësuesi rekomandon.

Çrregullime të diagnostikuara si: disleksia, vështirësi të veçanta gjuhësore, p.sh. të fëmijëve të ardhur rishtas nga emigracioni, merren parasysh nga mësuesi duke u mundësuar këtyre nxënësve të vlerësohen me mënyra të posaçme, duke përjashtuar atë me shkrim apo me gojë.